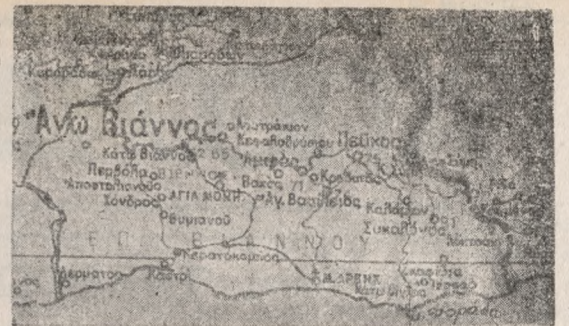

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

Ο ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΗΡΩΟΥ

Πέρασαν πενήντα χρόνια από το ολοκαύτωμα των χωριών της επαρχίας Βιάννου και των γειτονικών της επαρχίας Ιεραπέτρας και τριάντα χρόνια από τότε που στο Σελί Αμιρά στήθηκε το Ηρώο που θα θυμίζει στις νέες γενιές τη μεγάλη θυσία της μαρτυρικής αυτής περιοχής.

Και επιτέλους από φέτος ο χώρος αυτός αρχίζει να παίρνει τη μορφή που του ταιριάζει. Διαμορφώθηκε ο γύρω από το Ηρώο χώρος και στήθηκαν 11 στήλες με τα ονόματα των μεγάλων νεκρών της ναζιστικής θηρωδίας.

ΗΡΩΟ — ΣΤΗΛΕΣ — ΚΥΑΝΟΛΕΥΚΗ

Τρία σύμβολα που μιλούν στις καρδιές των ανθρώπων. Στην καρδιά του κάθε επισκέπτη στον Ιερό αυτό χώρο. Στην καρδιά του κάθε διαβάτη που περνά και θα δαβάσει τους στίχους:

Διαβάτη, στάσου προσοχή:
δω χάμω κείτονται νεκροί
που δεν επρόδωσαν ποτέ,
ποτέ δεν είπαν ψέματα,
τύραννο δεν προσκύνησαν.
Διαβάτη, στάσου προσοχή
και μ' άξιοι νου μελέτα τους.

Τετρακόσιοι πενήντα ένας οι νεκροί που οι ψυχές τους φτερουγίζουν γύρω από το συμβολικό στη μνήμη τους Ηρώο. Δίπλα τους το μεγάλο σύμβολο του ελληνισμού, η γαλανόλευκη.

Κι ακτινοβολούν τα μηνύματα που στέλνουν σ' Ανατολή και Δύση και Νότο και Βορρά:

**ΠΟΤΕ ΠΙΑ ΠΟΛΕΜΟΣ
ΠΟΤΕ ΠΙΑ ΟΡΦΑΝΑ
ΠΟΤΕ ΠΙΑ ΧΗΡΕΣ
ΟΧΙ ΑΛΛΟ ΑΙΜΑ
ΟΧΙ ΑΛΛΑ ΔΑΚΡΥΑ**

ΟΧΙ ΑΛΛΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΕΙΡΗΝΗ ΚΙ ΑΔΕΛΦΟΣΥΝΗ Σ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΛΑ- ΟΥΣ ΤΗΣ ΓΗΣ.

Μηνύματα που αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα τις δύσκολες τωρινές ημέρες.

Καλλιεργήθηκε και βρίσκεται σε εξάρση ο αδελφοκτόνος πόλεμος σε γειτονική μας χώρα Πρωταγωνιστές σ' αυτόν τα συμφέροντα των ισχυρών της γης σήμερα.

Κι ο κίνδυνος επέκτασης μεγάλος.
Ας ευχηθούμε όλοι μα και ν' αγωνιστούμε να μην επεκταθεί.

Φτάνουν πια οι πόλεμοι και οι καταστροφές.
Φτάνουν πια οι σφαίρες των τουφεκιών.

Φτάνουν πια οι βόμβες των κανονιών και των αεροπλάνων.

Ας γίνουν ψωμί και γάλα για τους πεινασμένους.
Ας γίνουν ρούχα και παπούτσια για τους γυμνούς και ξυπόλυτους.

Ας γίνουν σχολεία για τα παιδιά, νοσοκομεία για τους αρρώστους.

Ο χώρος του Ηρώου είναι χώρος Ιερός, καταξιωμένος από εκατοντάδες ψυχές συνεπαρχιωτών μας.

Το Ηρώο δεν είναι άψυχο. Πίσω από το μάρμαρο στέκονται οι μορφές που αναγράφονται στις διπλανές στήλες. Μορφές όλων των ηλικιών. Παιδιά, νέοι, γέροι, άνδρες και γυναίκες, μιλάνε στην ψυχή αυτών που το πλησιάζουν.

Μορφές ολοζώντανες που διηγούνται ιστορίες, γεγονότα. Δίνουν συμβουλές κι οδηγίες που δεν πρόσλαβαν να δώσουν όταν ζούσαν, γιατί έφυγαν ξαφνικά. Δίνουν και προσταγές:

Μην ξεχνάτε τη θυσία μας.
Αυτή σας χάρισε τη λευτεριά.

Μην ξεχνάτε τη θυσία μας.

Είναι η μεγάλη σας κληρονομιά.

Ας γίνει χώρος ιερής μυσταγωγίας, χώρος για κατάθεση λουλουδιών και στεφανιών,

Χρέος όλων μας να δατηρηθεί ο χώρος του Ηρώου ως τόπος προσευχής, τόπος κατανύξης, τόπος προσκυνήματος. Χώρος άντλησης θάρρους για τη ζωή, θάρρους για τον αγώνα ματαίωσης κάθε πολέμου, αγώνα για μια διαρκή ειρήνη.

Η Επιτροπή του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου διακινεί κουπόνι οικονομικής ενίσχυσής της που θα τη διευκολύνει στη συντήρηση και την παραπέρα διαμόρφωση του γύρω χώρου. Ας βοηθήσουμε όλοι. Καθένας με τον τρόπο του, καθένας με τις δυνατότητές του.

Κι όλοι μαζί, από το τελευταίο μετόχι της επαρχίας, απ' όλα τα χωριά της επαρχίας, όλοι οι Βιαννίτες, από το Ηράκλειο, απ' όλη την Κρήτη μαζί με τους φίλους μας, τους γνωστούς μας ας βρεθούμε στο χώρο του Ηρώου στις 19 του Σεπτεμβρίου να τιμήσουμε τη μνήμη των νεκρών μας.

Βιαννίτες του Ηρακλείου, πάρτε μέρος στην εκδήλωση για τη ζωή και το έργο του Αλέξ. Ραπποπούλου, που θα γίνει στις 3 Σεπτ. στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ηρακλείου:

Βιαννίτες της Αθήνας, όλοι μαζί μ' όλους τους φίλους σας πάρτε μέρος στις εκδηλώσεις που οργανώνει «Ο Διαβάτης» με τους συλλόγους των χωριών της επαρχίας.

Βιαννίτες της Θεσσαλονίκης κι όπου αλλού, προβάλλετε από τον τοπικό σας τύπο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση το ολοκαύτωμα της επαρχίας μας από το ναζισμό.

Είναι χρέος μας, αλλά και τιμή, τόσο για τους νεκρούς μας όσο και για εμάς τους ίδιους.

Για τα 50 χρόνια από το ολοκαύτωμα της επ. Βιάννου και των χωριών της επ. Ιεραπέτρας

Πολυήμερες εκδηλώσεις για τα πενήντα χρόνια από το ολοκαύτωμα των χωριών της Επαρχίας Βιάννου και των γειτονικών χωριών της επαρχίας Ιεραπέτρας προγραμματίζει η Πανεπαρχιακή Επιτροπή του Μνημοσύνου.

Η τελετή του Μνημοσύνου θα γίνει τη 19η Σεπτεμβρίου ημέρα Κυριακή, στο Σελί του χωριού Αμιρά. Στο χώρο αυτό βρίσκονται από φέτος και τα ανάμνητα όλων των θυμάτων, σκαλισμένα σε 11 στήλες, που τοποθετήθηκαν προ του Ηρώου.

Την ίδια μέρα 19 Σεπτεμβρίου ο Σύλλογος των Βιαννιτών της Αθήνας «Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ»,

με συνεργασία όλων των Συλλόγων των χωριών που λειτουργούν στην Αθήνα, προγραμματίζει διάφορες εκδηλώσεις.

Ο Σύλλογος Βιαννιτών Ηρακλείου «Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ» θα πραγματοποιήσει στο Ηράκλειο εκδήλωση στη μνήμη του Αλεξάνδρου Ραπποπούλου, την 3η Σεπτεμβρίου, που συμπληρώνονται πενήντα ένα χρόνια από την εκτέλεσή του στην Αγιά Χανίων.

Στην εβδομάδα 12 μέχρι 19 Σεπτεμβρίου η Επιτροπή του Πανεπαρχιακού μνημοσύνου προγραμματίζει τις παρακάτω εκδηλώσεις.

1. Ομιλία για τη γεωργική ανάπτυξη της επαρχίας

2. Ομιλίες — συζήτηση για τη χρήση των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων

3. Ομιλίες — συζήτηση για τα ναρκωτικά και θέματα υγείας

4. Ομιλία — συζήτηση για την ιπριστασία που περιβάλλοντας

5. Ομιλία — συζήτηση για τους υδάτινους πόρους της επαρχίας.

6. Θεατρική παράσταση από το Λύκειο Βιάννου

7. Αθλητικές εκδηλώσεις

8. Μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις

9. Έκθεση φωτογραφίας θυμάτων της επαρχίας.

10. Εκτύπωση αφίσσας αφιερωμένης στα πενήντα χρό-

νια από το ολοκαύτωμα της επαρχίας

11. Εκτύπωση κειμένου που αναφέρεται στα ιστορικά γεγονότα της επαρχίας 1940—1945. Σχετικό πρόγραμμα που θα καλύπτει σε λεπτομέρειες όλες αυτές τις εκδηλώσεις θα κυκλοφορήσει σύντομα.

Παράλληλα οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι της επαρχίας θα εντάξουν όλες τις καλοκαιρινές τους εκδηλώσεις στα 50 χρόνια από το ολοκαύτωμα της επαρχίας

Οι Κοινότητες Κεφαλοβρυσίου και Πεύκου θα εντοιχίσουν αναμνηστική πλάκα στο μετόχι του Γεωργίου Βερβελέκη στην «Αργουλίδα», όπου βασανίστηκαν και θανατώθηκαν τα τρία παιδιά του, ηλικίας 8, 12 και 15 ετών.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αγίου Βασιλείου, σε συνεργασία με τις Κοινότητες Αγ. Βασιλείου — Κεφαλοβρυσίου και Πεύκου, θα αναγείρουν πέτρινο τύμβο με εντοιχισμένη πλάκα που ε' αναφέρει τα ονόματα όλων εκτελέστηκαν στη θέση «Λυγιά».

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟΝ ΚΕΡΑΤΟΚΑΜΠΟ

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πέτρης κ. Νεκτάριος επισκέφθη τον Κερατόκαμπο στην Κυριακή 1η Αυγούστου. Στην Αρχιερατική λειτουργία που επιτέλεσε στον εκάθ. Ι. Ναό του Αγίου Παντελεήμονος παρουσιάστηκαν οι κάτοικοι της περιοχής και αρχιεπίσκοποι αυτοί που περιόνη τις διακοπές τους στην ωραία αμμουδιά του Κερατοκάμπου.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Σε άλλες στήλες έχουν καταχωριστεί 1) έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Ν. Ηρακλείου με θέμα! Προστασία δασών επαρχίας Βιάννου και 2) η πυρκαγιά στο Βαχό.

Κι από από τις δυο αυτές περιπτώσεις ικανοποιεί επιτακτική η ανάγκη να επισπευθεί η λήψη μέτρων για την πρόληψη αλλά και την άμση επέμβαση σε κάθε εκδήλωση πυρκαγιάς.

Η οργάνωση των κατοίκων σε αντιπυρηνικές ομάδες και ο εφοδιασμός τους με όλα τα μέσα, ώστε η επέμβαση τους να είναι άμση και αποτελεσματική, πρέπει να γίνει πράξη και όχι συζητήσεις μόνο στα καφενεία.

Αλλά και η λήψη των μέτρων τα οποία προτείνει η Διεύθυνση Δασών είναι ανάγκη να προχωρήσει άμσως. Η εγκατάσταση πυροσβεστικού αυτοκινήτου στην επαρχία σε μόνιμη βάση είναι αναγκαία. Απα-

ραιτήτη επίσης ανάγκη είναι και ο διορισμός του προϊστάμενου του οποίου χρειάζεται για την ποικιλότητα προστασία του δάσους της περιοχής μας.

Τα πευκοδάσος της επαρχίας Βιάννου που επεκτείνεται προς την επαρχία της Ιεραπέτρας, είναι το πιο μεγάλο από τα λίγα δάση που έχουν μείνει στην Κρήτη. Αποτελεί τον πνεύμονα της Ανατολικής Κρήτης, που πρέπει να προστατευθεί με όλα τα μέσα και με την φροντίδα όλων.

Η καταστροφή του θα οδηγήσει, όπως αντιλαμβάνεται καθενας, στην ποικιλότητα καταστροφή της περιοχής: Οικονομική, Υγειονομική, Κοινωνική. Οι επιπτώσεις στην εθνική οικονομία θα είναι τεράστιες. Ας προχωρήσει λοιπόν το Υπουργείο Γεωργίας άμσως στη λήψη των μέτρων που προτείνονται από την αρμόδια υπηρεσία.

Κάθε αργαγορία, κάθε αναβολή αποτελεί έγκλημα.

ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΚΑΙ ΦΕΤΟΣ

Παρά τις αισιόδοξες προβλέψεις, ύστερ από την έντονη προβολή των κινδύνων της πυρκαγιάς και τις επιπτώσεις στη ζωή των κατοίκων, πυρκαγιά έγινε κι εφέτος στην επαρχία και συγκεκριμένα στο Βαχό.

Η φωτιά ξεκίνησε απογευματινές ώρες από τη θέση Σπαρτονερό, ομσως πάνω από τον κεντρικό δρόμο. Απλωσε σε όλη την πλαγιά κι έκαψε αρχικά και αρκετά που βρίσκονταν στη συνέχεια. Έκαψε ένα κομμάτι με την πιο έντονη βλάστηση από το πευκοδάσος

της περιοχής. Η φωτιά έκαψε περισσότερο από 12 ώρες και αποτέφρωσε 300 περίπου στρέμματα με συνολικό ύψος 70 μέτρων άνω των 10 εκατομμυρίων δρχ.

Για την κατάσβεσή της πήραν μέρος 100 οπαιώτες, αστυνομικοί, δασοπροσβέτες με 4 οχήματα της δασικής και πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Αισθητή όμως ήταν η περιουσιακή συμμετοχή των κατοίκων στην κατάσβεση της πυρκαγιάς.

ΒΙΑΝΝΟΣ

Καταχωρίζουμε στη συνέχεια, διατηρώντας την ορθογραφία και τη γλώσσα της εποχής, άρθρο του αξεχάστου συνεπαρχιώτη μας Δικηγόρου Γιάννη Παπαϊωάννου, το οποίο αναφέρεται στα γεγονότα της 14ης Σεπτεμβρίου 1943 που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «ΠΑΤΡΙΣ» στις 14—9—1946 με τη συμπλήρωση τριών χρόνων από τη μεγάλη σφαγή.

Σαν ποτάμι, πιο αίμα εγγίλη και κυλάει στη λαγκαδιά και τ' αθάω χάρτσι πίνει αίμα αντίς για τη δροσιά.

Σολωμός Μέσα εις τα πλάισια και το περιγράμμα των ερειπίων που πολέμου, που πολέμου που εταρματίστη μόλις προ μηνών, και εκείνου ο οποίος α-

πειλεί εκ νέου ιταμώπερος την διυπαχούσαν ανθρωπότητα συμπληρούται σήμερα ο κύκλος μιας τριετίας στοχασμών και πικροτάτων αναμνήσεων, μιας τριετίας σπασμών, και πόνων, και δακρύων, γύρω από την αφάνταστον σφαγήν, και τον πύρινον σμέτρητος της επαρχίας της Βιάννου.

Εις τον άφρατον και μοναδικώς ηρωικόν μαρτυρολόγιον του έθνους, παραλλήλως προς την επικήν ευθανοσίαν του Ζαλόγγου, παραπλευρώς προς το θαύμα της εξόδου του Μεσολογγίου και το ηρώον του Αρκαδίου ολοκαύτωμα, πολυπριακός και πολυστένακτος η τραγωδία της Βιάννου, ενσάρκωνει το δραματικώτερον κεφάλαιον των θυσιών της νε-

τέρας κρητικής μας ιστορίας. Σήμερα, από την ωραϊαν επαρχίαν με τον αρχιγώδη πλούτον και την αρμονίαν του πρασίνου, με την δασομήτην γοητείαν των βουνών και την απάραμιλλον θωπέϊαν των ακτών της, από την πνευματικώς πρωτοπορούσαν επαρχίαν με τις ακοιμήτους εθνικάς ανησυχίας και την έντονον φιλοξενίαν των κατοίκων της, δεν απέμεινε από το πέρασμα των Ούννων, παρά μόνον ένας απροσμέτρητος σάρος πανθημιωτών ερειπίων.

Η αφάνταστος τευτονική θηριωδία του πολέμου, ήτις έφρυξε και απεξήρανε τα ρεϊπρακτός και πολυστένακτος η τραγωδία της Βιάννου, ενσάρκωνει το δραματικώτερον κεφάλαιον των θυσιών της νε-
● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 3

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΚΑΛΑΜΙ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κέντρου Υγείας Δ/ντής	22669
Πηροφορίες	22625 ή 22647
Ίατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιόκηση Βιάννου	22208
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31378
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Ίατρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκηιο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεβα)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείου	22140
Γεωπόνου	22317
Α.Τ.Ε. Βιάννου	22180

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαΐμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22605
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ίωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ίωάννης Κονσολάκης — Άμυρά	31420

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στο Ηράκλειο:
— Η κ. Μαρία σουζ. Τιμοθ. Λυριντζάκη αγέννησε κορίτσι.
— Αναστασία σουζ. Εμμ. Παπαδογιάννη αγέννησε κορίτσι.

ΓΑΜΟΙ

ΣΤΗ ΑΝΝΩ ΒΙΑΝΝΟ:
— Γεώργιος Δημοσθ. Ζερβουδάκης και Ευαγγελία Εμμ. Παπαδημητριάκη
— Ελευθέριος Γ. Τζανάκης και Αιμιλία Ντουμπουρένα
— Αικατερίνη Εμμ. Κοτσυφάκη και Χρήστος Μιχαλάκης
ΣΤ' ΑΜΙΡΑ:
— Πέτρος Μιχ. Σταυρακάκης και Φωτεινή Χαρ. Τζανάκη
— Μύρων Εμμων. Ηλιάκης και Μαρία Ρούσου

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

— Κατερίνα Εμμ. Καργιολάκη και Δημήτρης Στεφ. Βεΐτσάκης
— Ιωάννα Εμμ. Μαυραυγάκη και Γιάννης Οικονομάκης
— Αγγελική Εμμ. Καπετανάκη και Νίκος Ι. Κεφαλογιάννης

ΣΤΟΝ ΚΡΕΒΒΑΤΑ:

Γιάννης Βασ. Διακάκης και Αννέτα Δ. Γύγου.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ:

Νίκος Ιω. Παπαδογιαννάκης και Ελπίδα π. Εμμ. Στεφανάκη Μανόλης Ι. Παπαδάκης και Ροδούλα Πετράκη.

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ:

Δημήτρης Στεφ. Παπαγιαννάκης και Λένα Κυρίση
Στέφανος Ι. Παπαγιαννάκης και Όλγα Κουφραλιτάκη
Γιάννης Δ. Παπαδομαρκάκης και Μαρίνα Ηλιοπούλου
ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ:
Δέσποινα Ν. Παπαγιάννη και Αντωνία Μαυρίνη.

Ο Ιούλιος ήταν μήνας των γάμων. Εκτός απ' όσους αναφέραμε έγιναν και πολλοί άλλοι για τους οποίους δεν έχουμε στοιχεία. Με πολλή ευχαρίστηση θα ανακοινώσουμε και τους άλλους, αν μας στείλουν στοιχεία. Ονόματα μενούμφων και τόπος που έγινε η τελετή του γάμου.

Ευχόμαστε σε όλους ζωή χαροάριστη, ευτυχισμένη με υγεία και ειρήνη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΙ:

— Νικόλαος Γ. Τσαγκάρης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ευχαριστούμε θερμά όσους μας συμπαράστηκαν με ο-

ποιοδήποτε τρόπο στον απροσδόκητο θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού Ιωάννη Σπυριδογιαννάκη. Ιδιαίτερως ευχαριστούμε τους γιατρούς του Κέντρου Υγείας Βιάννου, καθώς και τον εξαιρετικό γιατρό που ΠΕΠΑ ΓΝΗ κ. Ιωάννη Δρασίτη για το μεγάλο ενδιαφέρον που και την συμπαράσταση του καθώς και το γιατρό του Βενιζελείου κ. Παπαηλιάκη.

Η σύζυγος
Κατερίνα Σπυριδογιαννάκη
Τα παιδιά
Νίκη και Γιώργης Μπισσακιάκη
Τα εγγόνια

Θεωρούμε υποχρέωσή μας να ευχαριστήσουμε και δια του τύπου όλους που μας συμπαράστηκαν με οποιοδήποτε τρόπο στο βαρύ πένθος μας για τον πρόωρο και ξαφνικό θάνατο της αγαπημένης μας μητέρας, γιαγιάς και αδελφής Ιουλίας Παπαγιαννάκη.

Τα παιδιά, τα εγγόνια και τα αδέρφια της.

Θεωρούμε χρέος μας να ευχαριστήσουμε όλους που με οποιοδήποτε τρόπο μας συμπαράστηκαν στο πένθος μας για το θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα, παππού και προπάππου Νικολάου Τσαγκάρη. Όλος ιδιαίτερως ευχαριστούμε τον Πανοσιόλ. Αρχιμανδρίτη κ. Ευγένιο, και τους οικείους του, ο οποίος όλης αυθορμητώς έσπευσε, παρέστη και συμμετέχε στην τελετή της κηδεύσεως ακολουθώντας τον θείο του. Η σύζυγος, τα παιδιά του, τα εγγόνια του και διαεγγόνια του.

ΣΗΜ.: Η οικογένεια Εμμανουήλ Χαμηλάκη πρόσφερε στη μνήμη του 100.000 δρχ. για το νεκροταφείο Καλαμίου.

Αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καλαμίου, ο οποίος σε πρόσφατη ασθένειά μου έσπευσε να με βοηθήσει, προσφέροντάς μου όση ποσότητα αίματος είχα ανάγκη. Ευχαίμαι καλή επιτυχία σε όλες τις εκδηλώσεις του Συλλόγου, για να φέρει σε πέρας το κοινωνικό του έργο για το καλό και την πρόοδο όλων των Καλαμιωτών

25—7—1993

Ευχαριστώ
Ι. Δ. ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ

Χωριό της επαρχίας Βιάννου. Κτίστηκε τα χρόνια της Τουρκοκρατίας.

Πήρε τ' όνομά του από τα καλάμια που βρίσκονταν μέσα σε μια συστάδα από δάτους στη θέση που είναι σήμερα η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και Αγίου Χαράλαμπος. Σ' αυτή τη θέση, κατά την παράδοση, βρέθηκε το εικόσιμα του Αγίου Γεωργίου. Γύρω από την εκκλησία κτίστηκαν τα πρώτα σπίτια (κελιά). Γι' αυτό οι κάτοικοι σήμερα ονομάζουν τη γειτονιά γύρω από την εκκλησία «κελιά».

Το χωριό βρίσκεται σε υψόμετρο 480 μέτρων. Απέχει οδικώς από το Ηράκλειο 78 χιλμ., από την Ιεράπετρα 31 χιλμ. και από την παραλία της Ψαρής Φορβάδας 9 χιλμ.

Είναι κτισμένο πάνω σε βράχο, στην άκρη του μικρού λεκανοπεδίου. Περιβάλλεται βορειοδυτικά από τον Μπλαβοπόταμο (ή Καλαμιώτικο ποταμό), από νότο με δεντροπερίβολα (Βασίλη Κάμπος) και ανατολικά από το ύψωμα του Προφήτη Ηλία.

Είναι τόσο πυκνοκατοικημένο, ώστε η επιφάνεια που καταλαμβάνει, δεν υπερβαίνει τα 20 στρέμματα. Λόγω της πυκνοδόμησης η μία κατοικία είναι πάνω ή δίπλα στην άλλη με αποτέλεσμα τις κακές συνθήκες αερισμού και υγιεινής.

Παρουσιάζει όμη στενόμακρη με κατεύθυνση από ανατολή προς δύση.

Οι δρόμοι είναι πολύ στενοί, λιθόστρωτοι και δεν επιτρέπουν την κυκλοφορία αυτοκινήτου. Σε πολλούς δρόμους δυσκολεύεται ακόμη και η κίνηση φορτωμένων ζώων με αντίθετη κατεύθυνση.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το Καλάμι δεν αναφέρεται στις απογραφές που έγιναν από τους Βενετούς (1203 — 1669). Αναφέρεται για πρώτη φορά στην απογραφή του 1834 με 44 χριστιανικές οικογένειες και του 1881 με 344 κατοίκους.

Στη κτηματική περιφέρεια της Κοινότητας Καλαμίου βρίσκονται οι παρακάτω αναγνωρισμένοι οικισμοί: 1) Το Καλάμι 2) Η Ψαρή Φορβάδα (Μέσα Ψαρή), 3) Η Σιδωνία (Κάτω Ψαρή) 4) Ο Φαφλάγκος, 5) Η Αγία Παρασκευή (Κάτω Φαφλάγκος), 6) Τα Σκαφίδια, 7) Τα Σταυ-

ρος Λάκκος και άλλοι μικρότεροι οικισμοί.

Οι κάτοικοι εγκατέλειψαν παλιότερα την παραλιακή ζώνη και ανέβηκαν στη σημερινή θέση του χωριού για λόγους ασφάλειας, για να γλιτώσουν από τις επιδρομές των πειρατών της Μεσογείου.

Η σημερινή θέση του χωριού έχει το χαρακτηριστικό γνώρισμα όλων των χωριών της επαρχίας και φαίνεται από τη θάλασσα.

Στις απογραφές 1971 ήσαν 447 και 1981 ήσαν 432 κάτοικοι.

Στην τελευταία απογραφή (1991) ήσαν 438 κάτοικοι διεσπαρμένοι στους οικισμούς ως εξής: Ψαρή Φορβάδα (Μέσα Ψαρή) 79, Σιδωνία (Κάτω Ψαρή) 209, Καλάμι 92, Αγία Παρασκευή (Φαφλάγκος) 32, Τσιτσινα 22 και Σκαφίδια 4 τουρίστες

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Τα πολύ παλιά χρόνια οι κάτοικοι της περιοχής ζούσαν στην παραλιακή ζώνη της Ψαρής Φορβάδας και του Φαφλάγκου. Υπάρχουν σοδαρές ενδείξεις — ευρήματα που στοιχειοθετούν αυτήν την άποψη.

Στον Φαφλάγκο και πλησίον της Αγίας Παρασκευής βρέθηκε κατά την διάνοξη του δρόμου πιθάρι — τάφος και όστρακα που ανήκουν σε πολύ παλιούς χρόνους. Ακόμη έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη αξιολογού πολύ παλιού οικισμού. Τα ίδια ευρήματα έχουν βρεθεί και στην Ψαρή Φορβάδα (Θόφιλο, Σεντόνα)

Στα νεότερα χρόνια (πριν από το 1800) οι κάτοικοι εξακολουθούσαν να ζουν κοντά στην παραλία. Σ' όλη την περιοχή έχουν βρεθεί διάσπαρτα ίχνη παλαιών κατοικιών, πρωτόγονων ελαιουργείων, αλευρόμυλων και παρατηριών.

Στη μεσογισαλιά υπάρχει η Κεραλιμενιώτισσα, παλιό ξακουστό μοναστήρι που γιορτάζει την Κοίμηση της Θεοτόκου (15 Αυγούστου).

Σήμερα υπάρχουν ακόμη διάσπαρτοι μικροί οικισμοί, τα λεγόμενα «μετόχια», που τα χρησιμοποιούσαν οι κάτοικοι κυρίως τους χειμερινούς μήνες κατά το μάζεμα της ελιάς. Τα πιο γνωστά μετόχια είναι! τα Σκαφίδια, οι Κάτω Βίγλες, η Ψαρή Φορβάδα, οι Πέντε Πέτρες, ο Ρού-

Του κ. ΒΑΓΓΕΛΗ ΤΖΑΝΑΚΗ, Γεωπόνου

ος Λάκκος και άλλοι μικρότεροι οικισμοί.

Οι κάτοικοι εγκατέλειψαν παλιότερα την παραλιακή ζώνη και ανέβηκαν στη σημερινή θέση του χωριού για λόγους ασφάλειας, για να γλιτώσουν από τις επιδρομές των πειρατών της Μεσογείου.

Η σημερινή θέση του χωριού έχει το χαρακτηριστικό γνώρισμα όλων των χωριών της επαρχίας και φαίνεται από τη θάλασσα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Το χωριό γνώρισε μεγάλη ακμή τη δεκαετία 1930 (μέχρι τον πόλεμο). Ήταν το πιο ανεπτυγμένο εμπορικό κέντρο της περιοχής. Επίσης οι τέχνες και τα επαγγέλματα παρουσίασαν άνθηση, όπως είναι του σομαρά, του ράπτη, του ντεκετζή, του χαλκιά, του ζαγκάρη, του κουρέα του κτίστη, της μαμήης κλπ.

Η πιο ζωντανή περίοδος που θυμόμαστε οι νεότεροι, για το Καλάμι είναι από το 1960 μέχρι το 1980. Αυτή η περίοδος χαρακτηρίζεται από την αναπτυγμένη κοινωνική ζωή, τις καλές επιδόσεις της νεολαίας στα γράμματα και την ανάπτυξη των εκτός εποχής καλλιτεχνικών (των τομάτας), της μπανάνας κλπ. Ευδεικτικά γνωρίζουμε ότι το 1969 το Δημοτικό Σχολείο Καλαμίου είχε 45 μαθητές, στα Γυμνάσια της Βιάννου και της Ιεράπετρας φοιτούσαν 20 μαθητές και στα πανεπιστήμια 14 φοιτητές Καλαμιώτες.

Την ίδια περίοδο άρχισαν να αναπτύσσονται στην παραλιακή ζώνη η χειμωνιάτικη καλλιέργεια της τομάτας και η καλλιέργεια της μπανάνας.

Το πιο σημαντικό γεγονός εκείνης της περιόδου που βοήθησε πάρα πολύ την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, ήταν οι πετυχημένες προσπάθειες της Αρδευτικής Ομάδας Καλαμίου, που μετά από επίμονες και δαπανηρές προσπάθειες άνοιξαν με επιτυχία την πρώτη γεωτρή-

ση στη θέση Κεραλιμενιώτισσα με νερό ανά ώρα 80 κυβικά μέτρα.

Τότε άρχισε η μαζική μεταγκατάσταση των Καλαμιωτών στους οικισμούς της Ψαρής Φορβάδας και του Φαφλάγκου που είχε ως αποτέλεσμα την εγκατάλειψη του χωριού. Τότε έγιναν και τα πρώτα θερμοκήπια στην παραλιακή ζώνη με επίκεντρο την περιοχή της Τσιτσινας.

Τα χρόνια που ακολούθησαν και μέχρι το 1990 μπορούν να χαρακτηριστούν ως τα καλύτερα από οικονομικής πλευράς για τους κατοίκους της περιοχής. Σ' αυτό βοήθησε πάρα πολύ η απαγόρευση εισαγωγής μπανάνας που είχε ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση πολύ υψηλών τιμών πώλησης (το 1986 400 δρχ./κιλό).

ΜΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΛΑΜΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

Είναι συνήθως λιθόκτιστη, μονώροφη ή διώροφη, με στέγη από μετένοι. Αποτελείται από δύο κύρια δωμάτια. Το ένα χρησιμοποιείται ως κουζίνα και το άλλο για όλες τις καθημερινές χρήσεις.

Υπάρχουν ακόμη βοηθητικοί χώροι, όπως η αποθήκη (κάμερα), ο σταύλος και μια μικρή αυλή (συνήθως οροφή άλλου δωματίου) γνωστή ως ελοτζέ-τσα με την απαραίτητη κλιμα ταριά. Μέχρι το 1970 δεν υπήρχε W.C.

Τα δάπεδα των σπιτιών ήταν χωμάτινα και σπανιότερα τσιμεντένια.

Στην κουζίνα υπήρχε το τζάκι ο σταμνοστάτης και η πιαοθήκη.

Στο κυρίως δωμάτιο υπήρχε το κρεβάτι, η εντοιχισμένη ντουλάπα, το μπαούλο για το ρουχισμό και το εικονοστάσι.

Λόγω της πυκνοδόμησης η μία κατοικία ήταν πάνω ή δίπλα στην άλλη με κοινό μεσότοιχο, με κακές συνθήκες αερισμού και υγιεινής. Το παρήγορο είναι ότι τον περισσότερο χρόνο οι κάτοικοι βρίσκονται στα χωράφια για τις αγροτικές ασχολίες τους.

ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΑΜΙΛΛΑ: ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙ ΠΙΟ ΚΑΘΑΡΗ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΘΑΛΑΜΟΣ 242
ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ 100 ΗΜΕΡΩΝ

- Η υγειονομική περίθαλψη στην Ελλάδα
- Το σταφιδικό και η τύχη των αγροτικών προΐοντων
- Η εγκατάλειψη της υπαίθρου και οι επιπτώσεις της.
- Το Βορειοηπειρωτικό και ο ρόλος των ισχυρών
- Η κατοχή και ο εμφύλιος
- Η κατάρρευση των σοσιαλιστικών χωρών
- Είναι ουτοπία ο σοσιαλισμός;
- Η ζωή των ναυτικών μας.

Αυτά είναι μερικά από τα θέματα του βιβλίου «**Θάλαμος 242**» όπως τα βλέπουν οι απλοί άνθρωποι του λαού μας. Μαζί μ' αυτά και πολλά λαογραφικά και άλλα στοιχεία.

Πωλείται στα βιβλιοπωλεία της Κρήτης
Στην Αθήνα: Εκδόσεις Αναστασάκη Ιπποκράτους 1 και βιβλιοπωλείο «Εστία» Σόλωνος 60.

Στη Θεσσαλονίκη: Καστριτσίου 15
Στην Αν. Βιάννο: Φωτογραφείο Σπανάκη
Δ/ση συγγραφέα:
Γκερόλα 1 τηλ. 281654 Ηράκλειο

Γι' αυτούς που έφυγαν

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ (ο Αμερικάνος)

Γεννήθηκε στο Συκολόγο και πέθανε στο Ηράκλειο στις 8/7/93, σε ηλικία 103 χρόνων.

ΔΩΡΕΕΣ

ΜΑΣ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ:
— Η οικογ. Ιωάννου Κοντάρη δικηγόρου στη μνήμη του Γεωργίου Μαργαριτάκη 10.000 για το Γηρακομείο Βιάννου
— Η Κατίνα χ. Γ. Κτιστάκη στη μνήμη του συζύγου της, της μητέρας της Μαρίας, του αδελφού της Γ. Μηλιαράκη και του κοινιόδου της Ιωάννα Κτιστάκη 10.000 για το νεκροταφείο Πεύκου.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τον ανιψιό μας Παιναλή Σπανάκη του Νικολάου που πήρε το πτυχίο του από τη Σχολή Νηπιαγωγών Ρεθύμνης συγχαίρουμε θερμά και του ευχόμαστε καλή σπαδιοδρομία.

Οικογ. Γεωργίου Μεταξάκη

Εξάσκησε το επάγγελμα του εμπόρου ευδοκίμως. Χάρη στην εντιμότητα και τη δραστηριότητά του, δημιουργήθηκε αξιόλογο εμπορικό κέντρο στο Καλάμι, που εφοδίαζε με διάφορα είδη όλη την επαρχία, καθώς και τις γειτονικές.

Στα παλιά εκείνα χρόνια πήγε δυο φορές στην Αμερική για εργασία, όπου αντιμετώπισε δυσκολίες λόγω της ανεργίας. Κατά την δεύτερη επιστροφή του από την Αμερική στην Ελλάδα οπικολέιστηκε στην Γαλλία, λόγω της εμπόλεμης κατάστασης. Αργότερα δραπέτευσε από τη Μασσαλία και ήλθε στην Ελλάδα. Κατετάγη αιμέσως στο Στρατό ως εθελοντής. Έλαβε μέρος στους Βαλκανικούς Πολέμους και ειδικά στη φονική μάχη του Κιλίκις, στην οποία και τραυματίστηκε. Η πατριδα του απένειμε πολεμική σύνταξη και τον τίμησε με πολεμικές διακρίσεις,

ΒΙΑΝΝΟΣ

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία έκδοση στην υπηρεσία όλων των Βιαννιτών

Έκδοτης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Οδός Γκερόλα 1 Τηλ. 281654

Φιλολογική επιμέλεια κειμένων
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ
Έβαν 83 (Στοά Τουρτζή) Τηλ. 242.040

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών δρχ. 1.000 » 1.500

Έμβλήματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Έπιστολές για την ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: Γκερόλα 1 Ηράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Ηράκλειο
Χειρόγραφα δημοσευόμενα ή μη δέν επιστρέφονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων τους.

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1
κατέβησαν ιδέες ιερές και βιβλικά θυσιαστήρια αιώνων, η τευτονική θηριωδία που μετέβαλεν αδηφάγους τα χωρία και τις πόλεις και τα όρη και τα δάση και τους κάμπους της Ελλάδας εις μοναδικώς απέραντα και θλιβερά νεκροταφεία, αχρημάστη εν Βιάννω με το αίμα μιας χιλιάδας ανανών ηρώων, η αμαδική και υπερήφανα θυσία των οποίων απετέλειαν εν Κρήτη, αληθώς την βαρύτερον υπέρ του αγώνος της ελευθερίας ανθρώπινην προσφοράν.

Και μετά την πολυαιμακίον και αιδικήν σφαγήν γερώντων γυναικών, εφήβων και νηπιών, η τευτονική θηριωδία εξεστράφη κραιπαλούσα εις ανόμους και φρικτώδεις ευχαλίας. Εις τους τραγικούς οικείους

των σφαγιέντων, δεν επιτρέπη να θρηνηθούν ούτε να ενταφιάσων παραχρήμα τους νεκρούς των. Αι δε σύζυγοι και οι μητέρες των θυμάτων επέστησαν να παραθέσων γείματα και δείπνα εις τα μανιόμενα και καθημαγμένα σπήφια των δημίων.

Αλλά και μετά τον χορτασμόν που αίματος και μετά την παραπλεύρωσ των πτωμάτων φρικτάλεαν ευχαλίας των τυρώνων, τα αφόρητα δείμα του ανιστορήτου δράματος εσυνεχίσθησαν. Πρόσχαρη και ειδικώς τα χωρία της Βιάννου, η περιοχή και τα εδάφη των οποίων μετεβλήθησαν προ τριετίας εις αληθινόν και φοβερόν Αρμαγεδώνα, παρεδόθησαν με πονηρόν ηδονισμόν εις την μανίαν των φλογών, εις τας δαιμονικάς εκρήξεις και τους σεισμικούς συγκλονισμούς της δυναμίδος, αφ' ου πρώτον εληλατήθησαν αγρίως. Ο μικρός και περιωρισμένος πλούτος των κατοίκων, πλούτος συνιστάμενος εις εισοδήματα και ζώα, εις είδη ρουχισμού και επίπλα και οικεία, όλα τα μικρά βιωτικά σπρηγμάτα και αγαθά των χωρικών, και ακόμη όλα, πλούσιαι ή πτωχικαί αι προίκες των δυσμοιρών θυγατέρων της Βιάννου, προίκες αντιπροσωπεύουσαι τα ουμπασθεατερα οράματα και τας υφαιστέρας των ελπίδων, εληστεύθησαν, απλήστως από τας αρδές και τα σπήφια των κλαπών και των σφαγιέντων.

Δεν ελίγησαν εν τούτοις η καρδιά των δημίων, ούτε από του άθωου αίματος τον χειμαρρόν, ούτε από των χωρίων και συνοικισμών τας πυρπολήσεις, ούτε από την τελείαν των κατοίκων απογυνωσιν, και ως τελευταία πράξις ανθρωπίνης κολωσύνης των κατακτητών και των τυράννων, ηκολούθησαν αμέσως η στιγμική διαπαγή, του αδυσώπητου και πικρού εκπατριισμού των επιζώντων.

Αποχωρητώσαι εις σιωπηλάς ενστανίσεις τα βρείτια και ασπαζόμεναι τους τάφους οι πομπάι των επιζώντων, αληθείς και θλιβερώταται πομπάι μελλοθανάτων, εσευέθησαν επί ημέρας τας οδούς της εξορίας, νήστες, κατηφείς, σιωπηλαί, κυρτωμένα από τα μολύβδινα φορτία των βασιάνων και τα πλήγματα της μοίρας, με την όψιν νεκρωμένην και ξηρούς και απλανείς τους οφθαλμούς, αλλά με το φρόνημα γενναίων, γενναίων και παλλόμενων αδικαίως από την βαθείαν νοσταλγίαν μιας ιερής επιστροφής εις την γην και τας εστίας των πατέρων, και αϊκόμη, με το πνεύμα και με την ψυχήν εγκαρτερούσαν, και προσηκνίζουσαν εμμόνως την αυγήν της αναστάσεως του Έθνους, και της ποθητής ελευθερίας την αργουσιν αναστάσιμον αυγήν.

Η ζωή της επαρχίας, με όλας τας υφαιστέρας, ειχεν απο-

τάμως διακόψει κάθε ήρεμον ή έντονον ανθρώπινον ρυθμόν. Εις τα πολυαιμακτα εδάφη της Βιάννου, έρημα από ανθρώπους, είχαν αυτομάτως απλωθεί και παγιάσει την βιβήν και σκυθρωπήν των δυνάστειαν, μόνον η φοβίζουσα και παγερά γαλήνη των μνημάτων, η κατήφεια των ερείπιων, και η ασπασφαιρα κυριολεκτικώς πνιχτή από τας αναθυμιάσεις και την σήψιν.

Αληθής και ατιμάζουσα και κατηγορούσα τους τυράννους πολιτεία των νεκρών. Αφαντίστως πραγματώσισ της απείλη του Χάρτημαν, την οποίαν ένα μόλις μήνα προ της ιερής και αποσπείτου ανθρωποθυσίας, είχε ιταμώς διατυπώσει εις το νεοσύστατον στρατόπεδον αμύρων των Πεζών, ότι θα εξαφανίση από θεμελίω, και θα διαγράψη εκ του χάρτου της Ελλάδος την Βιάννον. Την Βιάννον, η οποία άπλωσ απετέλει μέγα κάρφος εις τας σκέψεις και τους σφαιλμούς των Γερμανών. Διατί, Διότι εκεί, εκεί πο πρώτον μετά την ηρωικήν της Κρήτης μάχην, εφίλοξάνθησαν αμαδικώς καταφυγόνται, τα λείψανα των Άγγλων και των Νεοζηλαντών στρατιωτών. Εκεί εν ασφαλεία προσωρμίσθη, μεταφέρον τας διαταγάς του ελευθέρου Κράτους, το πρώτον εξ Αιγύπτου υποβρύχιον. Εκεί εξεφορτώθησαν τα πρώτα όπλα. Εκεί, υπό την ασδάμισπον πνοήν της ηγεσίας του αληθινοτήτου Ραπποπούλου, εθεμελιώθησαν αι πρώται βάσεις του αγώνος αντιστάσεως. Εκεί ανυψώθησαν και ανεπετέσθησαν τα πρώτα λάβαρα. Εκεί, εις τα όρη και τα δάση της Βιάννου, οργανώθησαν επιτυχώς τα μιμύτερα λημέρια και κρησφύγετα των ανταρτών. Οι παίδαμες, και το αίμα και ο ύμνος της ελευθερίας απετέλεσαν εκεί εν είδος ιερής και ασιγήτου προσευχής. Εκεί, με κορυφωμένον το συναισθημα και το καθήκον της θυσίας, γέροντες, παιδιά, γυναίκες, έφηβοι αρρενωποί και άνδρες της υπαίθρου, όλοι αφωσιωμένοι μαχηταί και πρωτοπόροι του αγνωπτερου των αγώνων, επεκαράγισαν αυτών με πασημούς αιμάτων, και με πλήθος τάφων δυσαρρήγητων.

Εξεχειλίσαν οι χώροι των νεκροταφείων, και κατέστησαν στενοί, και κατέστησαν ανιστορήσικη δια τους τάφους, οι περίβολοι και χώροι των Ναών.

Εις τα κράσπεδα των δρόμων, εις τας αυλάς των οικιών, εις τους κήτους και εις τους αγρούς της επαρχίας, απελείωτοι σταυροί, ένδοξα μνημεία της θυσίας των ηρώων, κατηγορικά και ακατάλυτα σημεία της Γερμανικής θηριωδίας, σύμβολα σεμνά και ταπεινά της μνησιμής και της ιερής αποργίας των επιζώντων, ιστορούσαι με μνησιμότητα το δράμα και την τραγωδίαν της Βιάννου.

Εις τα επικά εκείνα χώματα, που κατέστησαν βυμοί και απερίπτα θυσιαστήρια του Έθνους, ψαλμωδούνται σήμερον σεμνά και αθρόοι μνημόσυνα προς τιμήν των αθανάτων. Σήμερον, προς την αληθώς βαρείαν και απίτητον του αίματος σπονδήν των θυσιασθέντων τέκνων της Βιάννου, ας ανώσωμεν εκεί τας μυστικές χοάς των εθνικών δακρύων. Και έπειτα; Έπειτα, όλοι όσοι επινόησαν τον πόνο της Ελλάδος και του Έλληνα, όλοι όσοι εθρηνησάμεν τον πόνο και την δυστυχίαν της Βιάννου, εις υποκλιθώμεν ελασβώς προ των νεκρών της, και ας αποτίσωμεν τον φόρον μιας ελαχίστης ευλαβείας προς αυτούς, μη τα μύρα και τον λίβανον, της θερμότερας εθνικής ευγνωμοσύνης.

Και ας το επαναλάβωμεν και πάλιν. Χάριν της αγνωσύνης των νεκρών ηρώων του πολέμου, θα πελώσωμεν μνημόσυμα, θα καθιερώσωμεν επετηρίδας, θα υψώσωμεν μαούς, και τύμβους, και μνημεία μαρτυρούντα και δοξολογούντα την θυσία των, και συνείδημα, θα δικαιώσωμεν επί αιώνων των αιώνων άβυσσων, βαθύ, χαώδες, και θανάσιμον το μίσος των Ελληνοπαίδων, αναμτών της φυλής και του λαού των Γερμανών.

Προ των τάφων της Βιάννου, ας διπλώση τα φτερά της η διχόνοια και ας ακουσθή και ας δονήση τους αιθέρας, ο παλμός και η βοή του άρκου των Ελλήνων. Ενός όρκου που οραματίζεται δικαίωσιν. Ενός όρκου που αφείλει και υπόσχηται πανεθνικήν ευγνωμοσύνην.

ΙΩΑΝΝ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ «Β.Ν.»: Ο αριθμός των 1000 νεκρών που αναφέρεται στο παραπάνω κείμενο είναι ανακριβής. Δικαιολογείται όμως από τη σύγχυση που επικρατούσε τότε.

ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Του κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Χ. ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΑΚΗ

Από πολύ παλιά, οι άνθρωποι είχαν επίγνωση του βασικού φυσικού νόμου, σύμφωνα με τον οποίο τίποτα δεν είναι αθάνατο και, όπως λέει και ο ποιητής, κάποτε όλα τελειώνουν.

Ετσι, άρχισαν να σκέπτονται ότι και η γη αυτή, στην οποία κατοικούσαν, κάποτε θα καταστρεφόταν, θα πέθαινε, μια και ο θάνατος ήταν η βέβαιη κατάληξη των πάντων.

Με τον καιρό δημιουργήθηκαν διάφοροι μύθοι και θεωρίες που έδρασαν μέσα στις θρησκευτικές δοξασιές των ανθρώπων, όπως ο κατακλυσμός και η συντέλεια του κόσμου, που κατά την Παλαιά και Νέα Διαθήκη θα γίνει με την καταστροφή της γης «εδια πυρός», ώστε να αρχίσει η αναγέννηση και να καταστεί κατάλληλη για την κατοίκηση των δικαίων.

Σήμερα οι παλαιοντολόγοι, οι αστρονόμοι και οι αστροφυσικοί επανεξετάζουν το θέμα αυτό από τις πιο απίθανες πλευρές με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων θεωριών για το μέλλον της γης. Στόχος όπως πάντα, το πώς και πότε το ανθρώπινο γένος θα πρέπει να αναμένει την οριστική καταστροφή, η οποία θα εξαλείψει κάθε ίχνος ζωής πάνω στη γη και θα μετατρέψει τη γη σε νεκρό πλανήτη του ηλιακού μας συστήματος.

Και μια και η ζωή πάνω στη γη είναι απόλυτα συνδεδεμένη με τη σταθερή και αδιατάρακτη στα σημερινά πλαίσια λειτουργία της γιγαντιαίας υδρογονόσφαιρας του ήλιου, η χρονολογικά πρώτη θεωρία που αναπτύχθηκε, αναφέρεται στην περίπτωση της διαταραχής της ομαλής λειτουργίας της μηχανής του ήλιου ή και στην εξάντληση των καυσίμων του, δηλ. του υδρογόνου που είναι το βασικό συστατικό του

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟ

Όταν πριν από 5 δις χρόνια περίπου σχηματίστηκε το ηλιακό μας σύστημα, ο ήλιος ήταν μια άμορφη μάζα αερίων με βάση το υδρογόνο και το ήλιον. Με την επίδραση της μαγνητι-

κής έλξης και σε συνέχεια της βαρύτητας, η σφαίρα του ήλιου συμπυκνώθηκε σταδιακά με αποτέλεσμα την ταχύτατη άνοδο της πυκνότητας και τη δημιουργία υψηλότερων πιέσεων και θερμκρασιών στον πυρήνα του ήλιου, με τελικό αποτέλεσμα την έναρξη πυρηνικών αντιδράσεων κατά τις οποίες το υδρογόνο μετατρέπεται σε ήλιο με την έκλυση τεραστίων ποσοτήτων ενέργειας με τη μορφή της θερμότητας.

Αυτές οι πυρηνικές αντιδράσεις κρατούν μέχρι σήμερα την ισορροπία στο εσωτερικό του ήλιου και έτσι ο ήλιος στη σημερινή του φάση, που λέγεται και κύρια φάση, περνά όπως όλα τα όμοια του αστέρια, το 90% περίπου του χρόνου της ζωής του. Σ' αυτή τη φάση της ζωής του ήλιου στην οποία δρισκόμαστε σήμερα αναπτύχθηκε και η ζωή πάνω στη γη και υπολογίζεται πως θα κρατήσει ακόμη άλλα 5 δις χρόνια. Στη συνέχεια με τη σταδιακή εξάντληση του υδρογόνου του πυρήνα του ήλιου, οι πυρηνικές αντιδράσεις θα αρχίσουν να μεταφέρονται ολοένα και περισσότερο στις εξωτερικές περιοχές του, με αποτέλεσμα την αισθητά σταδιακή μέγθωση της διαμέτρου του και αντίστοιχα τη μείωση της απόστασης που τον χωρίζει από τη γη, με επακόλουθο τη συνεχή αύξηση της θερμοκρασίας πάνω σ' αυτήν.

Ετσι υπολογίζεται ότι μετά πάροδο 2—3 δις ετών, οι θερμοκρασίες πάνω στη γη θα έχουν μεταβληθεί αισθητά, χωρίς όμως να είναι και απαγορευτικές για τη ζωή.

Όμως, όταν μετά από 5—7 δις χρόνια περίπου ο ήλιος θα έχει αποκτήσει διπλάσια διάμετρο, τα νερά στους ωκεανούς και τις λίμνες θα βράζουν, η ζωή θα εξαφανιστεί και η γη θα μεταβληθεί σε μια άμορφη μάζα δράχων και άμμου. Η φάση αυτή δεν θα κρατήσει παρά λίγες εκατοντάδες εκατομμύρια χρόνια, αφού ο ήλιος που θα έχει γίνει υπέρμετρα λαμπερός και θα απέχει το ήμισυ της σημερι-

νής απόστασης, από τη γη, θα την λειώσει και στη συνέχεια θα την εξαερώσει και θα την καταπιεί. Παράλληλα ενδέχεται ο ήλιος ύστερα από μια τρομακτική ανάφλεξη να καταλήξει σ' ένα λευκό νάνο και τέλος σ' ένα κρύο, νεκρό, άραστο πια αστέρι.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ

Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, το φεγγάρι απομακρύνεται όλο και περισσότερο από τη γη. Με την απομάκρυνσή του, η ταχύτητα περιστροφής του γύρω από τη γη, αλλά και η ταχύτητα περιστροφής της γης γύρω από τον άξονά της, θα επιβραδύνεται, αφού με την απομάκρυνση της σελήνης οι σχετικές ελκτικές δυνάμεις ολοένα και θα μικραίνουν. Ετσι με τον καιρό η διάρκεια της ημέρας όσο και η διάρκεια της νύκτας θα μεγαλώνουν συνεχώς. Υπολογίζεται λοιπόν, ότι, ενώ πριν από 350 εκ. χρόνια η διάρκεια της ημέρας ήταν μόνο 22 ώρες, ύστερα από 5 δις χρόνια περίπου η κάθε μέρα θα διαρκεί, όχι πια 24 ώρες, αλλά γύρω στις 2400 ώρες. Δηλ. μια μέση διάρκεια 1200 ωρών για την ημέρα και άλλων τόσων για τη νύκτα.

Η αλλαγή αυτή ασφαλώς θα επιφέρει τεράστιες και ανυπολόγιστες μεταβολές στα οικουστήματα της γης με εξαφάνιση των πλείστον ειδών μορφής ζωής, χωρίς βεβαίως αυτό να σημαίνει και την πλήρη εξαφάνιση της ζωής, αφού πιθανότατα ο άνθρωπος και μερικά είδη ζώων και φυτών θα καταφέρουν να προσαρμοστούν στις νέες αυτές σκληρότατες συνθήκες πάνω στη γη.

Δεν πρέπει όμως να παραβλέψουμε το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις καινούριες θεωρίες, το φεγγάρι πρέπει να θεωρείται ο προστάτης, ο καλός άγγελος της γης. Διότι με την έλξη του πάνω στη γη, την προφυλάσσει από τις μικρές και ανεπαίσθητες ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 4

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ

Ο κίνδυνος πυρκαγιάς στους μήνες του καλοκαιριού είναι μεγάλος. Ας προσέξουμε όλοι. Η ζημιά που προκαλείται από την πυρκαγιά μας θίγει όλους.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΛΙΑΣΙΔΟΥ-ΓΕΛΑΣΑΚΗ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

Πλ. Ομονοίας 9—Πατησίων 5

1ος Οροφος (εντός στοάς)

104 31 Αθήνα

Τηλ. γραφ. 5233551 — 5233053

Τηλ. οικίας: 9618037 — 9641947

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Γ. ΤΑΚΤΙΚΑΚΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Πτυχιούχος BOSTON UNIVERSITY ΗΠΑ

Στοματική αποκατάσταση Παιδιών, Εφήβων, ατόμων με Ειδικές ανάγκες και ατόμων με στοματικές σχιστίες.

ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

Δευτ. - Παρ. 9-1 π.μ., 5-8 μ.μ. εκτός ΤΕΤΑΡΤΗΣ απόγευμα

Αβέρωφ 13 (άνωθεν ΕΤΒΑ) Ηράκλειο—Κρήτης Τηλ (081) 280180

ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ — ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ

Δέχεται με ραντεβού

Μ. Μουσούρου 26

έναντι Απολλωνείου Νοσοκομείου

Τηλ. 285448, 9—1 πρωί 6—8 απόγευμα, εκτός Τετάρτης.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΟΣ

ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΕΣ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΨΑΡΗ ΦΟΡΑΔΑ ΤΗΛ. (0895) 61328

ΣΠΑΝΑΚΗΣ ΜΑΝΟΛΗΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ — ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ ΤΗΛ. (0895)22555—22449

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΑΣΤΡΟΓΩΡΓΑΚΗ — ΣΠΑΝΑΚΗ

ΜΕΛΕΤΕΣ — ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ — ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ ΤΗΛ. (0895)22331—22555—22449

Ο ρόλος του δάσους στη ζωή του ανθρώπου

Του κ. Γ. ΡΟΥΣΟΥ

3ο

Άλλα δάση καταστρέφονται για άλλες αιτίες (εργαλεία, δασικά προϊόντα, φλοιό, φύλλωμα, βαφικές, δειπτικές ουσίες κλπ.).

Τα περισσότερα δάση όμως υλοτομήθηκαν για την παραγωγή ξυλείας για εξαγωγή και κυρίως ναυπηγήσιμης ξυλείας κυρίως.

Οι υλοτομίες αυτές γίνονταν μάλλον χωρίς μέριμνα προστασίας και αντιστάσεων. Η βόσκηση που ακολουθούσε ήταν (ακόμη και σήμερα είναι) εμπόδιο στη φυσική ανανέωση των δασών.

Από τις κυριότερες όμως αιτίες για την υποχώρηση της δασικής βλάστησης θα πρέπει να θεωρηθούν οι πυρκαγιές. Είτε αυτές είναι τυχαίες είτε από πρόθεση, επιφέρουν τις μεγαλύτερες καταστροφές σε γρήγορο χρονικό διάστημα.

Η φύση όμως δεν επέτρεψε την απογύμνωση της κρητικής γης. Το ευνοϊκό οικολογικό περιβάλλον και η υγιεινή κατάσταση των δασών αντιδρούσε και επισύλυνε τις πληγές αποκαθιστώντας τις ζημιές. Η καταστροφή όμως των δασών συνεχίζονταν από τους διάφορους κατακτητές. Ρωμαίοι, Άραβες, Βυζαντινοί, Ενετοί, Τούρκοι και πρόσφατα οι Γερμανοί κατέστρεφαν τα δάση. Οι αποφυλακτικές υλοτομίες που προσηγορεύονταν, σε συνδυασμό με τις πυρκαγιές που έλαβαν χώρα, ήταν η κύρια αιτία της αποδασώσεως.

Ο περιηγητής Κρίστοφορ ΒΟΥΝΔΕΛΜΟΝΔΙ αναφέρει ότι στα μέσα του 15ου αιώνα άγινε μεγάλη πυρκαγιά στα Λευκά Όρη και κράτησε 3 χρόνια, χωρίς οι κάτοικοι να μπόρεσουν να την σβήσουν.

Την Ενετοκρατία, κατά την οποία τα δάση της Κρήτης υπέστησαν μεγάλες καταστροφές, διαδέχεται η περίοδος της Τουρκακρατίας κατά την οποία η Κρήτη γνώρισε τις μεγαλύτερες και αναπάνθωτες καταστροφές των δασών της.

Τα δάση δέχθηκαν τους δύο χthonές από τα πεδινά Έλληνες και αποτέλεσαν αρμυγήριο των αγωνιστών. Νέες εκχερσώσεις, νέα ελάττωση των δασών, Ακόμη και πρόσφατα, κατά τη διάρκεια του Β' πολέμου, έχουμε αποφυλάξεις δασών στην Κρήτη.

Πολλές είναι οι περιοχές στην Κρήτη όπου σώζονταν ωραιότατα δάση και καταστράφηκαν από τους κατακτητές Γερμανούς και Ιταλούς. Αρνάτος Ν. Ρεθύμνης δάση πρίνου, Ασκήφου Ν. Χανίων δάση κυπαρίσσιου, Ζωνιανό δάσος πρίνου και σφραδάμου.

Καβούσι Ν. Ρεθύμνης δάσος βελανιδιάς.

Μυριοκέφαλο Ν. Ρεθύμνης δάσος πρίνου (Γερμανοί)

Πρίνα Ν. Λασιθίου δάσος πεύκης (πυρκαγιάθηκε από Ιταλούς).

Σφακιά Χανίων δάση πρίνου. Γωνιές Μαλαβυζίου δάσος δρυός υλοτομήθηκε από τους Γερμανούς.

Έτσι φτάσαμε τελικά στη σημερινή κατάσταση, όπου πολλά δάση έχουν γίνει ανάμνηση. Υπάρχουν μόνο μερικά ονόματα Κοινοτήτων που μαρτυρούν ότι στην περιοχή αυτή υπήρχαν δάση, π.χ. Καρές, Κυπαρίσσι, Λευκοχώρι, Πρωινιάς, Πεύκος, Πλατανιάς, Δρυγιές, Πλάτανος, Πλατανές κ.ά.

ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΔΑΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Η μεγάλη ποικιλία της φυσικής μορφολογίας της Κρήτης, η συχνή και πολλές φορές απότομη αλλαγή της διαμόρφωσης του εδάφους σε ψηλά βουνά, λόφους, κοιλάδες, πεδιάδες, φαράγγια και βραχώδεις εκτάσεις η άμεση σχέση της Κρήτης με την θάλασσα δημιουργούν ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες, αποτελέσματα των οποίων είναι η ύπαρξη στην Κρήτη μιας πλουσιότατης σε αριθμό φυτικών ειδών χλωρίδας, που μερικά είναι μοναδικά σ' ολόκληρη την γη. Συνολικά η χλωρίδα της Κρήτης περιλαμβάνει 2386 φυτικά είδη από τα οποία το 80% περίπου είναι ενδημικά (περίπου 206 φυτά), ενώ στην Ελλάδα τα ενδημικά είναι 20%.

Τα δάση της Κρήτης είναι υποβαθμισμένα από πλευράς οικολογικής σταθερότητας, βιολογικά γηραιά και από άποψη ξυλοπροϊόντων πολύ φτωχά.

Είναι περιορισμένα σε περιοχής απόδοσης και καταλαμβάνουν πολύ μικρές εκτάσεις, μόλις το 4,53% της συνολικής έκτασης του νησιού, 377.400 στρέμματα.

Η οικονομική τους εκμετάλλευση είναι ασύμφορη όπως είναι και βέβαιη η σπατάλη τους εξαφάνιση.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΗΜΕΡΙΝΩΝ ΔΑΣΩΝ

Τα κυριότερα δασικά είδη που συναντούμε σήμερα στην Κρήτη είναι το κυπαρίσσι (CUPRESSUS SEMPERVIRENS), η πεύκη η τραχεία (PINUS BRUTIA) και ο πρίνος (Q. COCCIFERA).

Στα Λευκά Όρη επικρατούν τα δάση κυπαρίσσιου, στον Ψηλορείτη τα δάση πρίνου και στην Δίκτη τα δάση πεύκης.

Σημαντική είναι η παρουσία και άλλων ειδών, τα οποία όμως δεν συγκροτούν αμιγή δάση μεγάλης εκτάσεως.

Συνεχίζεται

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΑΜΙΟΥ ΒΙΑΝΝΟΥ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ '93

Ο Σύλλογός μας, γιορτάζοντας φέτος τα 10 χρόνια λειτουργίας του και συμμετέχοντας στις εκδηλώσεις των 50 χρόνων από την εκτέλεση των ανεπαρκών μας από τους Γερμανούς κατά κτητές, έχει οργανώσει μια σειρά εκδηλώσεων ως εξής:

24) 7) 1993 ΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟΥ. Πραγματοποίησε λίγο ετεροχρονισμένα το πατροπαράδοτο πανηγύρι του Αγίου Παντελεήμονα με ένα γνήσιο παραδοσιακό κρητικό γλέντι. Το χαρακτηριστικό της εκδήλωσης ήταν η μαζική συμμετοχή όλων των κατοίκων στην προετοιμασία και την πραγματοποίηση της εκδήλωσης. Οι προσκεκλημένοι μας ξεπέρασαν τους 600.

25) 7) 1993 ΗΜΕΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ. Εγινε ομιλία — συζήτηση με θέμα την πορεία για την πολεοδόμηση του οικισμού Ψαρής Φοράδας και της χωροταξικής μελέτης που προωθεί το ΥΠΕΧΩΔΕ για την ευρύτερη περιοχή της Ψαρής Φοράδας. Κύριος ομιλητής ήταν το μέλος του συλλόγου Καλαμιώτων της Αθήνας κ. Λεωνίδας Μιχελινάκης, πολιτικός μηχανικός. Παρευρέθηκαν και έκαμαν τοποθετήσεις ο Νομαρχιακός σύμβουλος της επαρχίας Βιάννου κ. Γιώργος Γιανναδάκης και 80 κάτοικοι από τις κοντινές Καλαμίου — Συκολόγου.

27) 7) 1993 ΗΜΕΡΑ ΤΡΙΤΗΣ. Ημερήσια εκδρομή — επίσκεψη στο Ιερό της Σύμης. Εγινε παρακολούθηση των ανασκαφικών εργασιών και ενημέρωση για τα μεγάλης σημασίας αρχαιολογικά ευρήματα από την υπεύθυνη των ανασκαφών, αρχαιολόγο κ. Αγγελική Λεμπέση. Συμμετείχαν 40 άτομα.

31) 7) 1993 ΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟΥ. Ομιλία — συζήτηση στην Ψαρή Φοράδα με θέμα την σημασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και τους τρόπους συντήρησης των μνημείων της περιοχής (μοναστήρια, νερόμυλοι, φάμπρικες κλπ.). Βασικός ομιλητής της εκδήλωσης είναι ο πολιτικός Μηχανικός Λεωνίδας Μιχελινάκης.

7) 8) 1993 ΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟΥ. Εβδομη χρονιά φέτος προγραμματίζουμε την ετήσια αιμοδοσία. Πέρσι είχαν προσφερθεί από τους κατοίκους 40 φιάλες αίμα.

8) 8) 1993 ΗΜΕΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ. Η φιλοδοξία Ένωση Ηρακλείου θα βραβεύσει τον Σύλλογο μας για το έργο της δενδροφύτευσης του Κοινοτικού δρόμου παραλία Ψαρής Φοράδας — Κολάμι μήκους 3,5 χιλιομέτρων.

Από το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΖΑΝΑΚΗΣ

Από το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΖΑΝΑΚΗΣ

Από το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΖΑΝΑΚΗΣ

Από το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΖΑΝΑΚΗΣ

Από το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΖΑΝΑΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΚΟΛΟΓΟΥ

Πλούσιες και εφέτος οι εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου Συκολόγου που είναι αφιερωμένες στην μνήμη των νεκρών της επαρχίας μας του Σεπτεμβρίου του 1943 που συμπληρώνονται 50 χρόνια.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων αρχίζει με την πιο ανθρώπινη πράξη «την αιμοδοσία» στις 8 Αυγούστου για ενίσχυση της τράπεζας αίματος του Συλλόγου και κορυφώνεται με την καθιερωμένη μουσικοχορευτική κρητική βραδιά στις 15 Αυγούστου ανήμερα της Παναγίας.

Επίσης το πρόγραμμα περιλαμβάνει ομιλίες με θέματα τοπικά και πολιτιστικά — θεατρική παράσταση — μουσικοχορευτική βραδιά αφιερωμένη στους νέους και τέλος τη δράβευση όσων πέτυχαν στα ΑΕΙ που με νόνη ή καπάγονται από το Συκολόγου.

Επίσης έχουν γίνει καθαρισμοί με απομάκρυνση του υποπόριου στο δάσος Κάτω Σύμης και Αγίου Βασιλείου και Πεύκου σε έκταση 2.500 στρεμμάτων περίπου.

Γίνονται ψεκασμοί για την καταπολέμηση της πυτιοκάμπης. Έχουν κατασκευασθεί στο δάσος Κάτω Σύμης δύο υδατοδεξαμενές των 41 κ.μ. η κάθε μία, με υδρομαστέυσεις για εφοδιασμό με νερό των πυροσβεστικών αυτοκινήτων. Το δάσος αυτό επίσης έχει τοποθετηθεί ικανοποιητικός αριθμός στομιών.

ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ

Προστασία δασών επαρχίας Βιάννου

Σχετικά με την ανοικτή επιστολή των Πολιτιστικών Συλλόγων Βιαννιτών ο «ΔΙΑΒΑΤΗΣ» και Καλαμιώτων η «ΒΙΓΛΑ» που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ» της 17—5—93 σας αναφέρουμε τα παρακάτω:

Πράγματι στην επαρχία Βιάννου και συγκεκριμένα στις περιφέρειες των Κοινοτήτων Κάτω Σύμης, Καλαμίου, Πεύκου, Αγίου Βασιλείου, Αμιρών και Κεφαλοδρυσίου υπάρχει το ωραιότερο πευκοδάσος του Νομού Ηρακλείου και η Υπηρεσία μας στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της παίρνει όσα μέτρα μπορεί για την προστασία του.

Την τελευταία πενταετία έχει προβεί στην δάνοξη ικανοποιητικού δικτύου δασικών δρόμων, για την προσπέλαση και προστασία των δασών και συγκεκριμένα: α) στο δάσος Κάτω Σύμης 8 χιλιομέτρων περίπου, β) στο δάσος Αγίου Βασιλείου και Πεύκου 7 χιλιομέτρων γ) στο δάσος Κεφαλοδρυσίου 1,5 χιλιομέτρου και δ) εντός του έτους θα ολοκληρωθεί η μελέτη για την προσπέλαση ολοκληρω αυτού του δάσους.

Επίσης έχουν γίνει καθαρισμοί με απομάκρυνση του υποπόριου στο δάσος Κάτω Σύμης και Αγίου Βασιλείου και Πεύκου σε έκταση 2.500 στρεμμάτων περίπου.

Γίνονται ψεκασμοί για την καταπολέμηση της πυτιοκάμπης. Έχουν κατασκευασθεί στο δάσος Κάτω Σύμης δύο υδατοδεξαμενές των 41 κ.μ. η κάθε μία, με υδρομαστέυσεις για εφοδιασμό με νερό των πυροσβεστικών αυτοκινήτων. Το δάσος αυτό επίσης έχει τοποθετηθεί ικανοποιητικός αριθμός στομιών.

Ο Διευθυντής
ΠΑΝΤ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ
Δασολόγος

υδροληψίας για τα πυροσβεστικά οχήματα, στο κοινοτικό δίκτυο, που περνά μέσα από το δάσος. Στόμια υδροληψίας έχουν τοποθετηθεί και σε αρκετά δίκτυα άρδευσης των Κοινοτήτων της επαρχίας Βιάννου και η προσπάθεια για την περαιτέρω πύκνωσή τους συνεχίζεται.

Από το παρελθόν έτος το ένα από τα τρία πυροσβεστικά οχήματα της υπηρεσίας μας κατά την αντιπυρική περίοδο εδρεύει στο Καστέλι Πεδιάδος, για να βρίσκεται πλησιέστερα στα πευκοδάση αυτά. Κρίνεται όμως άκρως απαραίτητη και η ύπαρξη ενός τέταρτου πυροσβεστικού αυτοκινήτου, που να εδρεύει στην Ανω Βιάννο ή στην Κοινότητα Πεύκου.

Όσον αφορά την προστασία των δασών αυτών από λαθρουλοτομίες, εμπρησμούς, βοσκή, λαθροκυνήγι η Υπηρεσία μας αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα, από έλλειψη προσωπικού και συγκεκριμένα το μεν Δασονομείο Καστελλίου, στην περιοχή του οποίου υπάγονται τα δάση αυτά, δεν λειτουργεί, στη δε επαρχία Βιάννου υπηρετεί ένα μόνο δασοθηροφύλακας ηλικίας 66 ετών και αυτός ανάπηρος.

Το πρόβλημα γίνεται ακόμα εντονότερο από το γεγονός, ότι το τρέχον έτος δεν υπάρχει δυνατότητα ελλείψει πιστώσεων πρόσληψης και ενός τουλάχιστον πυροφύλακα που προσλαμβάνουμε την θερινή περίοδο, κατά τα προηγούμενα χρόνια και ο οποίος είχε συμβάλει αποτελεσματικά στην πυροπροστασία των δασών αυτών.

Ο Διευθυντής
ΠΑΝΤ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ
Δασολόγος

ΨΗΦΙΣΜΑ

Με το θάνατο του Ιωάννου Σπιριδογιαννίδη στις 12 Ιουλίου 1993 συνηλθε το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο της Ενορίας Αγ. Αικαταρίνης Αμ. Βιάννου, του οποίου ο αποθανών ήταν μέλος, και αποφάσισε:

- 1) Να εκφράσει τα συλλυπητήριά του στην οικογένειά του
- 2) Να καταθέσει για τη μνήμη του 10.000 υπέρ του Γηροκομείου Αμ. Βιάννου.
- 3) Να παραμείνει κενή η

θέση του στο Δ.Σ. μέχρι τη λήξη της θητείας του.

- 4) Να μνημονεύεται το όνομα του επί ένα χρόνο
- 5) Να παρευρεθεί σύσσωμο στην κηδεία του.
- 6) Να δημοσιευθεί το παρόν στο Β.Ν.

Ο Πρόεδρος
Γ' ΑΛ. ΠΡΥΛΙΩΝΑΚΗΣ

Τα μέλη:
Θεόφιλος Ζαϊμάκης
Εμμ. Αγαπίκης
Γεώργ. Αγαπίκης

Οι θεωρίες της Καταστροφής

● Συνέχεια από τη σελίδα 3

Τες ακατάστατες κινήσεις και διαταραχές, τόσο της κανονικής περιστροφής της γύρω από τον ήλιο, όσο και γύρω από τον άξονά της. Και τούτο γιατί το φεγγάρι με την έλξη του σταθεροποιεί τις κινήσεις της γης και δεν επιτρέπει την εκτροπή της από την τροχιά της γύρω από τον ήλιο, καθώς και μεταβολές της κλίσης του άξονα περιστροφής της.

Ετσι λοιπόν, σύμφωνα με τις θεωρίες αυτές, στο ηλιακό σύστημα δεν υπάρχει η θεία αρμονία, όπως υπέθετε ο Κέπλερ πριν από αιώνες, που καθορίζει τις κινήσεις των πλανητών και του ήλιου, αλλά επικρατεί ένα χάος με την σύγχρονη έννοια, κατά την οποία, οι κινήσεις των πλανητών και του ήλιου σ' ένα μακρύ χρονικό διάστημα δεκάδων εκατομμυρίων ετών είναι απροσδιοριστές εκ των προτέρων

Με την σταθεροποιητική ενέργεια της έλξης της σεληνής πάνω στη γη η κλίση του άξονα της γης κρατείται γύρω στους 23,5 βαθμούς και η μεγαλύτερη μεταβολή που παρουσιάζεται δεν υπερβαίνει τους 1,3 βαθμούς. Πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως είχε αποδείξει ο Σέρβος αστρονόμος MILUTIN MILANKOVICH στις αρχές του αιώνα, αυτές οι ανεπαίσθητες μεταβολές και άλλες ακόμη, όσο μικρές και αν είναι, μπορούν να επιφέρουν σοβαρότατες κλιματολογικές μεταβολές, όπως αυτές οι περιδοκικές εποχές των πάγετών που παρουσιάζονται πάνω στη γη. Πρόσφατες μελέτες ισχυρίζονται ότι, αν έλειπε η σταθεροποιητική επενέργεια του φεγγαριού πάνω στις κινήσεις της γης, οι μεταβολές στην κλίση του άξονά της θα έφθαναν μέχρι και τους 85 βαθμούς. Κά

τι που όπως λένε συνέβαινε στη γη πριν η γη προσελκύσει και αιχμαλωτίσει το φεγγάρι, το οποίο στη συνέχεια σταθεροποιήσε τις κινήσεις της γης. Με τη σταθεροποίηση όμως των κλιματολογικών συνθηκών πάνω στη γη, έγινε δυνατό να αναπτυχθεί και η ζωή, γιατί πριν από αυτό στη γη επικρατούσαν συνθήκες σαν αυτές που επικρατούν σήμερα στον Αρη. Ετσι λοιπόν, η ζωή πάνω στη γη οφείλεται στο φεγγάρι και που σύμφωνα με την προαναφερθείσα θεωρία θα είναι και η αιτία της καταστροφής της.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΑΠΟ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΓΑΛΑΞΙΩΝ

Το Σύμπαν, όπως είναι γνωστό, αποτελείται από εκατοντάδες δισεκατομμύρια μικρών και μεγάλων γαλαξιών. Ο Γαλαξίας μας είναι μια γαλακτώδη ζώνη χωρίς σαφή όρια, που φαίνεται σαν να αγκαλιάζει τον

ουρανό από βορειοδυτικά προς τα νοτιοανατολικά και είναι ένα λαμπρότατο φαινόμενο του έναστρου ουρανού μας. Το γαλακτώδες φως του οφείλεται στο φως των δισεκατομμυρίων αστεριών του, που λόγω των τεραστίων αποστάσεων που μας χωρίζουν, φαίνονται σαν να είναι πολύ κοντά το ένα στο άλλο και έτσι δεν μπορούμε να τα ξεχωρίσουμε. Ο Γαλαξίας μας, χωρίς να είναι ο μεγαλύτερος μέσα στο σύμπαν, υπολογίζεται ότι περιλαμβάνει εκτός από τα χίλια δισεκατομμύρια άστρα και πολλά νεφελώματα, καθώς και τεράστιες ποσότητες μεσοαστρικής ύλης που αποτελείται από αέρια και κόκκους ύλης. Στον Γαλαξία μας έχουν διαπιστωθεί πολλές πηγές ενέργειας, όπως είναι οι ραδιοπηλίκες, οι πάλσαρς, οι μαύρες τρύπες, καθώς και πηγές ακτινοβολίας ακτίνων χ και γ.

Μαθητές που πρώτευσαν

- ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ:
- Τάξη Α'
- 1) Πετράκη Χαριτινή του Ματθαίου με βαθμό 18 6) 10
- Τάξη Β'
- 1) Γουρνιεζάκης Νικόλαος του Χαριδημού με βαθμό 19 7) 12
 - 2) Καναβάκης Εμμανουήλ του Δημητρίου με βαθμό 19 4) 12
 - 3) Σταυρακάκης Εμμανουήλ του Νικ. με βαθμό 18 6) 12
 - 4) Στεφανιάκη Σταυρούλα του Χαριδημού 18 9) 12
- Τάξη Γ'
- 1) Γαλασάκης Δημήτριος του Εμμανουήλ με βαθμό 18 11) 13
 - 2) Καναβάκη Ανθούλα του Δημητρίου με βαθμό 18 10) 13
 - 3) Μαθιουδάκης Εμμανουήλ

- του Δημητρίου 19 2) 13
 - Βραβείο λαμβάνει ο πρώτος κάθε τμήματος. Έτσι παίρνουν οι παρακάτω έξι:
 - Τάξη Α': Γελασάκης Σπύρος του Εμμαν. με 18 3) 10
 - Τάξη Α2: Πετράκη Χαριτινή του Ματθαίου 18 6) 10
 - Τάξη Β1: Γουρνιεζάκης Νικόλαος του Χαριδημού 19 7) 12
 - Τάξη Β2: Σταυρακάκης Εμμανουήλ του Νικολάου 18 6) 12
 - Τάξη Γ1 Γελασάκης Δημήτριος του Εμμανουήλ 18 11) 13
 - Τάξη Γ2: Μαθιουδάκης Εμμανουήλ του Δημητρίου 19 2) 13
- 4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΡΟΔΟΥ:
- Σπανιάκη Ελένη του Γεωργίου και της Χρυσάνθης 19 1) 14.